

Vidyashilp Education Trust's
VISTARA WORLD SCHOOL

Grade: IX

Subject: Chemistry

Worksheet

Section-A

Choose the correct option for the following.

- 1) Which of the following best describes the arrangement of particles in a gas?
  - a. Tightly packed, definite shape and volume
  - b. Tightly packed, definite shape but no definite volume
  - c. Loosely packed, no definite shape but definite volume
  - d. Loosely packed, no definite shape or volume
- 2) Which of the following is an example of a chemical change?
  - a. Melting ice cubes
  - b. Dissolving sugar in water
  - c. Burning wood
  - d. Cutting paper into smaller pieces
- 3) What type of change occurs when water evaporates to form water vapor?
  - a. Physical change
  - b. Chemical change
  - c. Nuclear change
  - d. None of the above
- 4) On converting 25 °C, 38 °C and 66 °C to kelvin scale, the correct answer will be
  - a. 298 K, 311 K and 339 K
  - b. 298 K, 300 K and 338 K
  - c. 273 K, 278 K and 543 K
  - d. 298 K, 310 K and 338 K
- 5) Seema visited a Natural Gas Compressing Unit and found that the gas can be liquefied under specific conditions of temperature and pressure. While sharing her experience with friends she got confused. Help her to identify the correct set of conditions
  - a. Low temperature, low pressure
  - b. High temperature, low pressure
  - c. Low temperature, high pressure
  - d. High temperature, high pressure
- 6) The property to flow is unique to fluids. Which one of the following statements is correct?
  - a. Only gases behave like fluids
  - b. Gases and solids behave like fluids
  - c. Gases and liquids behave like fluids
  - d. Only liquids are fluids
- 7) Which of the following phenomena would increase on rising temperature?
  - a. Diffusion, evaporation, compression of gases
  - b. Evaporation, compression of gases, solubility
  - c. Evaporation, diffusion, expansion of gases
  - d. Evaporation, solubility, diffusion, compression of gases

8) A few substances are arranged in the increasing order of 'forces of attraction' between their particles. Which one of the following represents a correct arrangement?

- a. Water, air, wind
- b. Air, sugar, oil
- c. Oxygen, water, sugar
- d. Salt, juice, air

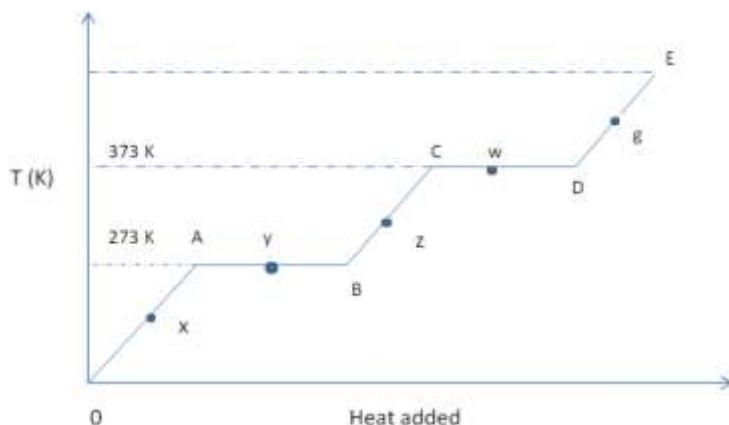
ASSERTION -REASON TYPE QUESTIONS

Choose the correct options for the following questions.

- a) Both Assertion and Reason are true and Reason is the correct explanation of Assertion.
  - b) Both Assertion and Reason are true but Reason is not the correct explanation of Assertion.
  - c) Assertion is true but Reason is false.
  - d) Assertion is false but Reason is true
-
- 8) Assertion: A gas can easily be compressed by applying pressure.
Reason: Since the inter-particle spaces between gases are very large, they can decrease by applying pressure.
  - 9) Assertion: When a solid melt, its temperature remains the same.
Reason: The heat gets used up in changing the state by overcoming the forces of attraction between the particles.
  - 10) Assertion: There is no change in the temperature of a substance when it undergoes a change of state though it is still being heated.
Reason: The heat supplied is absorbed either as latent heat of fusion or as latent heat of vapourisation.
  - 11) Assertion: The intermolecular forces in solid state are stronger than in liquid state.
Reason: The space between the particles of matter is called intermolecular space.
  - 12) Assertion: Naphthalene does not leave any residue when kept open for sometime
Reason: The conversion of a solid directly into gas is called Condensation.

CASE STUDY/DATA BASED QUESTIONS (4 M)

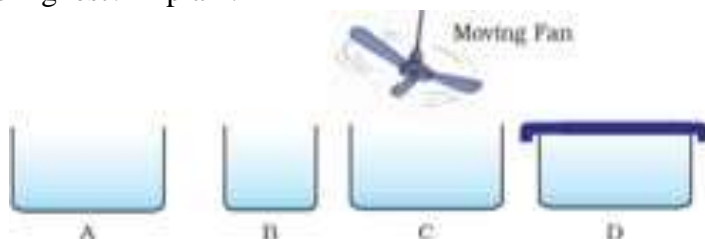
CASE: A teacher asked a group of students to heat a given sample of ice and to draw a heating curve representing temperature rise as a function of heat added. After performing experiment at one atmospheric pressure, the students gave the following curve.

- What is the physical state of substance at point y?
- Define boiling point.
- Express the boiling point of water in Kelvin scale.

VERY SHORT ANSWER TYPE QUESTIONS (2M)

- A sample of water under study was found to boil at 102°C at normal temperature and pressure. Is the water pure? Will this water freeze at 0°C ? Comment.
- Conversion of solid to vapour is called sublimation. Name the term used to denote the conversion of vapour to solid
- Look at Fig. and suggest in which of the vessels A, B, C or D the rate of evaporation will be the highest? Explain.

SHORT ANSWER TYPE QUESTIONS (3M)

- Substance 'A' has high compressibility and can be easily liquefied. It can take up the shape of any container. Predict the nature of the substance. Enlist four properties of this state of matter.
- It is a hot summer day, Priyanshi and Ali are wearing cotton and nylon clothes respectively. Who do you think would be more comfortable and why?
- Kinetic energy of particles of water in three vessels A, B and C are E_A , E_B and E_C respectively and $E_A > E_B > E_C$. Arrange the temperatures, T_A , T_B and T_C of water in the three vessels in increasing order.
- Why does the temperature of a substance remain constant during its melting point or boiling point?
- Substance 'A' has high compressibility and can be easily liquefied. It can take up the shape of any container. Predict the nature of the substance. Enlist four properties of this state of matter.
- Explain interconversion of three states of matter with the help of flow chart. Name the process of each interconversion.

LONG ANSWER TYPE QUESTIONS (5 M)

22) Explain how the rate of evaporation of a liquid is affected with:

- Increase in temperature of the liquid.
- Decrease in exposed surface area.
- Increase in moisture in the surrounding air.
- Increase in wind speed.

23) While heating ice in a beaker with a thermometer suspended in it, a student recorded the following observations:

Time (in min.)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	15	20	25	30	35
Temp. (in °C)	-3	-1	0	0	5	8	12	15	19	22	30	50	73	100	100

Based on the above observations, answer the following questions:

- (a) State the change(s) observed between 2-3 min. and name the process involved.
(b) Between 30-35 min., the temperature remains constant. State the reason for this.
Name the heat involved in the process and define it.

24) Discuss the various factors which affect the rate of evaporation. Latent heat of evaporation of two liquids A and B is 100 J/kg and 150 J/kg respectively. Which one can produce more cooling effect and why?

खंड-क (अपठित बोध)

प्रश्न १. निम्नलिखित अपठित गद्यांश को ध्यानपूर्वक पढ़कर इसके आधार पर पूछे गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

ये लोग आधुनिक भारत के नए 'शरणार्थी' हैं, जहाँ कोई वापसी नहीं, जिन्हें औद्योगीकरण के झंझावात ने अपनी घर जमीन से उखाड़कर हमेशा के लिए निर्वासित कर दिया है। प्रकृति और इतिहास के बीच यह गहरा अंतर है। बाढ़ या भूकंप के कारण लोग अपना घर-बार छोड़कर कुछ अरसे के लिए जरूर बाहर चले जाते हैं, किंतु आफत टलते ही वे दोबारा अपने जाने-पहचाने परिवेश में लौट भी आते हैं। किंतु विकास और प्रगति के नाम पर जब इतिहास लोगों को उन्मूलित करता है, तो वे फिर कभी अपने घर वापस नहीं लौट सकते। आधुनिक औद्योगीकरण को आंधी में सिर्फ मनुष्य ही नहीं उखड़ता, बल्कि उसका परिवेश और आवास-स्थल भी हमेशा के लिए नष्ट हो जाते हैं।

(अ) गद्यांश पढ़कर उसपर आधारित सही विकल्प चुनिए।

(१) ये किस कारण शरणार्थी बने हैं?

(क) औद्योगीकरण के कारण

(ख) देश के विभाजन के कारण

(ग) आपसी झगड़ों के कारण

(घ) पुल बनने के कारण

(२) बाढ़, भूकंप के कारण बाहर जाने वाले लोग-

(क) वे कभी लौटकर नहीं आ पाते

(ख) आफत टलने पर पुराने परिवेश में लौट आते हैं।

(ग) वे सदा के लिए निर्वासित हो जाते हैं।

(घ) (क) और (ग) दोनों सही

(३) 'उन्मूलित' शब्द में किस प्रत्यय का प्रयोग किया गया है?

(क) उन्मूल

(ख) उन

(ग) इत

(घ) त

(आ) गद्यांश पर आधारित प्रश्नों के एक वाक्य में उत्तर लिखिए।

(१) गद्यांश हमें क्या संदेश देता है?

(२) मुख्य कारण है जो लोग अपने घरों को अस्थायी रूप से छोड़कर जाते हैं?

खंड-ख (व्यावहारिक व्याकरण)

प्रश्न २. निम्नलिखित व्याकरण पर आधारित प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

(१) निर्देशानुसार शब्द और पद पर आधारित प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

(१) पद किसे कहते हैं?

(२) शब्द किसे कहते हैं?

(३) निम्नलिखित वाक्यों के रेखांकित अंश का व्याकरणिक परिचय दीजिए।

ओह! कितना सुंदर चित्र बनाया है तुमने।

खरगोश धीरे-धीरे झाड़ी के निकट आ गया

(२) निर्देशानुसार अनुनासिक और अनुस्वार पर आधारित प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

(१) 'लंगड़ा, लंगड़ा, लंगड़ा, लंगड़ा' शब्दों में से उस शब्द को चुनिए, जिसमें अनुस्वार का प्रयोग होता है।

(२) 'जगल' शब्द में उचित स्थान पर अनुस्वार / अनुनासिक लगाकर मानक रूप लिखिए।

(३) 'उगँली' शब्द में उचित स्थान पर अनुस्वार/ अनुनासिक लगाकर मानक रूप लिखिए।

(३) निर्देशानुसार उपसर्ग और प्रत्यय पर आधारित प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

(१) 'अध्यक्ष' में कौन-सा उपसर्ग है?

(२) 'धमाका' में कौन-सा प्रत्यय लगा

(३) जिस शब्द में उपसर्ग और प्रत्यय दोनों लगे हो ऐसा शब्द लिखिए।

(४) निर्देशानुसार अर्थ के आधार पर वाक्यों के भेद पर आधारित प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

(१) अर्थ के आधार पर निम्न वाक्य का भेद लिखिए।

मोदीजी भारत के प्रधानमंत्री हैं।

(२) निम्नलिखित वाक्य को निर्देशानुसार बदलकर लिखिए।

शालिनी कहानी नहीं सुनेगी। (विधानवाचक वाक्य)

(३) निम्नलिखित वाक्य को निर्देशानुसार बदलकर लिखिए।

माया घर कब आएगी? (निषेधवाचक वाक्य)

खंड-ग (पाठ्यपुस्तक)

प्रश्न ३. निम्नलिखित पठित गद्यांश पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के उत्तर सही विकल्प चुनकर लिखिए।

मनुष्यों की पोशाकें उन्हें विभिन्न श्रेणियों में बाँट देती हैं। प्रायः पोशाक ही समाज में मनुष्य का अधिकार और उसका दर्जा निश्चित करती है। वह हमारे लिए अनेक बंद दरवाजे खोल देती है, परंतु कभी ऐसी भी परिस्थिति आ जाती है कि हम जरा नीचे झुककर समाज की निचली श्रेणियों की अनुभूति को समझना चाहते हैं। उस समय यह पोशाक ही बंधन और अड़चन बन जाती है। जैसे वायु की लहरें कटी हुई पतंग को सहसा भूमि पर नहीं गिर जाने देतीं, उसी तरह खास परिस्थितियों में हमारी पोशाक हमें झुक सकने से रोके रहती है।

(1) इंसान को अनेक श्रेणियों में बांटने वाली -

(क) औरत (ख) प्रकृती (ग) पोशाक (घ) धरती

(2) पोशाक हमें यह दिलाता है -

(क) खाना (ख) अधिकार (ग) प्रतिष्ठा (घ) अधिकार और दर्जा

(3) पोशाक हमें इससे रोकती हैं-

(क) झुकने से (ख) समाजसेवा से (ग) दया करने से (घ) लोगों कि मदद करने से

(४) खरबूजे बेचनेवाली स्त्री को देखकर लेखक को इसकी याद आई -

(क) अपनी माँ की (ख) भगवाना की (ग) पडोस की संभ्रांत महिला की (घ) अपनी पत्नी की

प्रश्न ४. निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लगभग ३०-४० शब्दों में लिखिए।

(१) बुढ़िया को कोई भी क्यों उधार नहीं देता?

- (२) लेखिका ने तेनजिंग को अपना परिचय किस तरह दिया?
- (३) उपनेता प्रेमचंद ने किन स्थितियों से अवगत कराया?
- (४) 'दुख का अधिकार' पाठ में किस सामाजिक बुराई की ओर संकेत किया गया है? इसके कारणों पर प्रकाश डालते हुए इससे होने वाली हानियों का भी उल्लेख कीजिए।
- (५) भगवाना कौन था? उसकी मृत्यु किस तरह हुई ?

प्रश्न ५. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लगभग ३०-४० शब्दों में लिखिए।

- (१) पहले पद में भगवान और भक्त की जिन-जिन चीजों से तुलना कि गई है, उनका उल्लेख कीजिए?
- (२) रैदास ने अपने स्वामी को किन-किन नामों से पुकारा है?
- (३) रैदास के पद कविता का केंद्रीय भाव लिखिए।
- (४) नीचे लिखी पंक्तियों का भाव स्पष्ट कीजिए-
- (क) जाकी अँग-अँग बास समानी
- (ख) जैसे चितवत चंद चकोरा

प्रश्न ६. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लगभग ३०-४० शब्दों में लिखिए।

- (१) लेखिका का ध्यान आकर्षित करने के लिए गिल्लू क्या करता था?
- (२) गिल्लू पाठ के आधार पर कौए को एक साथ समादरित और अनादरीत प्राणी क्यों कहा गया है?
- (३) प्रभात की प्रथम किरण के स्पर्श के साथ ही वह किसी और जीवन में जागने के लिए सो गया'का आशय स्पष्ट कीजिए।

खंड-घ (रचनात्मक लेखन)

प्रश्न ७. निम्नलिखित विषय पर १०० शब्दों में पत्र लिखिए।

- (१) जीवन मूल्य ही मनुष्य को सच्चा मनुष्य बनाते हैं। जीवन में जीवन-मूल्यों की महत्ता बताते हुए अपने छोटे भाई को पत्र लिखिए।
- (२) अपने पिता जी को पत्र लिखकर बताइए कि ग्रीष्मावकाश में आपने क्या-क्या कार्यक्रम बनाया है?
- (३) आप स्वामी विवेकानंद छात्रावास, जयपुर रोड कोटा, राजस्थान के छात्र हैं। नए सत्र की तैयारी हेतु आपको कुछ रुपयों की आवश्यकता है। रुपये मँगवाने के लिए अपने पिता जी को पत्र लिखिए।

प्रश्न ८. निम्नलिखित विषय पर संकेत-बिंदुओं के आधार पर १०० शब्दों में अनुच्छेद

लिखिए।

<p>(१) नर हो, न निराश करो मन को संकेत-बिन्दु-</p> <p>(१) आत्मविश्वास और सफलता</p> <p>(२) आशा से संघर्ष में विजय</p> <p>(३) कुछ भी असंभव नहीं</p> <p>(४) महापुरुषों की सफलता का आधार</p>	<p>(२) सबको भाए मधुर वाणी संकेत-बिन्दु-</p> <p>(१) मधुर वाणी सबको प्रिय</p> <p>(२) मधुर वाणी एक औषधि</p> <p>(३) मधुरवाणी का प्रभाव</p> <p>(४) मधुर वाणी की प्रासंगिकता</p>
---	--

प्रश्न ९. निम्न चित्र में दिखाई दे रहे दृश्य/घटना का अपनी कल्पना से १०० शब्दों में वर्णन लिखिए।

विभाग 'अ' - वाचन व आकलन

प्रश्न १) खालील उतारा काळजीपूर्वक वाचा व त्यावर आधारित विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

कॅक्टसच्या झाडांनी अवर्षणाचा प्रतिकार करण्याची निरनिराळी तंत्रे पैदा केलेली आहेत. त्याची सगळी अंगरचना पाणी साठवण्यासाठी असते असे म्हटले तरी चालेल. काही कॅक्टस चेंडूच्या आकाराचे तर काही खांबाच्या आकाराचे असतात. आपल्या अंगाचा कमीत कमी भाग कोरड्या हवेला उघडा पडू द्यायचा अशी कॅक्टसची धडपड असते. बहुतेक कॅक्टस घडीदार असतात या घड्यांनी दोन गोष्टी साधतात. एक अशी की, घड्यांच्या आतला भाग कोरड्या गरम हवेपासून सुरक्षित राहतो. दुसरी अशी की, या घड्यांचा पन्हाळी सारखा उपयोग होतो. जेव्हा केव्हा पाऊस पडतो तेव्हा पावसाचे पाणी या पन्हाळ्यामधून खाली वाहत जाऊन थेट मुळांना मिळते. झाडातले बरेचसे पाणी त्यांची पाने बाष्पीभवनाने गमावतात. म्हणून कॅक्टसच्या झाडाचे पान ही गोष्ट वर्ज्य करून टाकली आहे. कॅक्टसचे रोप लहान असते तेव्हा त्याला दोन-चार छोटी छोटी पाने येतात तेवढीच. नंतर कॅक्टसचे झाड बिनपानाचे राहते. कॅक्टसच्या झाडात रसदार गर असतो. त्यावर प्राण्यांच्या धाडी पडण्याचा मोठा धोका, पण कॅक्टसच्या झाडाने याचाही बंदोबस्त केला आहे. अनेक कॅक्टसच्या झाडांच्या अंगावर धारदार बोचरे काटे पसरलेले असतात. काय बिशाद आहे मग प्राण्यांची त्याला तोंड लावण्याची?

प्रश्न १) अ) उतारा वाचून त्याआधारे खालील प्रश्नांची उत्तरे पर्यायामधून निवडा.

१) कॅक्टसच्या झाडातला रस कसा असतो?

अ) गोड

ब) रसदार

क) आंबट

ड) कडू

२) कॅक्टसच्या झाडांना प्राणी तोंड का लावत नाहीत?

अ) पाने नसल्यामुळे

ब) घडीदार असल्यामुळे

क) धारदार काट्यांमुळे

ड) रसदार गरामुळे

आ) खालील प्रश्नांची उताऱ्याच्या आधारे एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

१) कॅक्टस कोणकोणत्या आकाराचे असते?

२) कॅक्टसच्या झाडाला कशाचा धोका असतो?

इ) उताऱ्याच्या आधारे खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

१) कॅक्टसच्या झाडाचे पान ही गोष्ट वर्ज्य करून टाकली आहे?

२) कॅक्टसच्या झाडाची वैशिष्ट्ये तुमच्या शब्दांत लिहा.

प्रश्न २) खालील कविता काळजीपूर्वक वाचा व त्यावर आधारित विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

या देशाच्या मातीवरती अमुचा रे अधिकार
नव्या पिढीचे, नव्या युगाचे स्वप्न करू साकार ॥
फुलामुलांतून हसतो श्रावण
मातीचे हो मंगल तनमन
चैतन्याचे फिरे सुदर्शन
शेतीमधुनी पिकवू मोती, धन हे अपरंपार ॥

या हातांनी यंत्र डोलते
श्रमशक्तीचे मंत्र बोलते
उद्योगाचे चक्र चालते
आभाळावर उत्क्रांतीचा घुमवू या ललकार ॥
हजार आम्ही एकी बळकट
सर्वांचे हो एकच मनगट
शक्तीचीही झडते नौबत
घराघरातून जन्म घेतसे तेज नवा अवतार ॥

प्रश्न २) अ) कविता वाचून त्यावर आधारित प्रश्नांच्या उत्तरांचा योग्य पर्याय निवडा.

१) कवी कोणावर अधिकार सांगत आहे?

अ) आभाळावर   ब) मातीवर   क) वाऱ्यावर   ड) नदीवर

२) कवी नव्या पिढीचे, नव्या युगाचे काय साकार करणार आहे?

अ) स्वप्न   ब) आकांक्षा   क) इच्छा   ड) अपेक्षा

आ) कविता वाचून त्यावर आधारित प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

१) फुलामुलांतून कोण हसतो आहे?

२) शेतीमधून काय पिकवू असे कवी म्हणतो?

३) आभाळावर कवी कशाचा आवाज घुमवू इच्छितो?

विभाग 'ब' - व्याकरण

प्रश्न ३) सूचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा.

१) खालीलपैकी योग्य विधाने कोणती?

क) नाम किंवा सर्वनाम यांना जोडून येणाऱ्या शब्दांना शब्दयोगी अव्यय म्हणतात.

ख) 'अरेरे', 'शाब्बास', ही शब्दयोगी अव्यये आहेत..

अ) पर्याय 'क' बरोबर आणि 'ख' चूक

ब) पर्याय 'क' बरोबर 'ख' दोन्ही चूक

क) पर्याय 'ख' बरोबर आणि 'क' चूक

ड) पर्याय 'क' आणि 'ख' दोन्ही बरोबर

२) विशेषनाम कोणते ते ओळखा व लिहा.

अ) श्रीलंका

ब) राष्ट्र

क) झाड

ड) दिशा

३) खालीलपैकी भाववाचक नामाचा योग्य पर्याय ओळखा व लिहा.

अ) श्रावणी

ब) नम्रता

क) गीतांजली

ड) हुबेहूब

४) उत्तम बागायती शेती करतो तो सध्या. (सर्वनाम ओळखा व लिहा.)

अ) उत्तम

ब) तो

क) सध्या

ड) बागायती

५) खालीलपैकी सामान्यनामाचा योग्य पर्याय कोणता ?

अ) चांगुलपणा

ब) पर्वत

क) गणेश

ड) माणुसकी

६) आम्ही सावधगिरीने पुढे-पुढे सरकू लागलो. (अधोरेखित शब्दाची जात ओळखा.)

अ) शब्दयोगी अव्यय

ब) क्रियाविशेषण अव्यय

क) केवलप्रयोगी अव्यय

ड) क्रियापद

७) आजोबा सकाळी लवकर उठतात _____ फिरावयास जातात.

(रिकाम्या जागी योग्य उभयान्वयी अव्ययाचा वापर करून वाक्य पुन्हा लिहा.)

अ) आणि

ब) म्हणून

क) कारण

ड) किंवा

८) विद्यार्थी शिक्षकांचे शिकवणे लक्षपूर्वक ऐकतात.

(अधोरेखित शब्दाच्या वचनामध्ये बदल करून वाक्य पुन्हा लिहा.)

९) तिने चहा व पोहे त्यांच्यापुढे ठेवले. (शब्दयोगी अव्यय ओळखा)

अ) तिने

ब) व

क) त्यांच्या

ड) जवळ

१०) आम्हाला ग्रंथालयासाठी आणखी टेबल हवे आहेत.

(अधोरेखित शब्दाच्या वचनामध्ये बदल करून वाक्य पुन्हा लिहा.)

११) सीता वारंवार आजारी पडते. (अधोरेखित शब्दाची जात ओळखा.)

अ) क्रियाविशेषण अव्यय

ब) शब्दयोगी अव्यय

क) विशेषण

ड) क्रियापद

१२) _____ ! जिंकलास तू. (योग्य केवलप्रयोगी अव्ययाचा वापर करून वाक्य पुन्हा लिहा.)

अ) अरेरे

ब) शाब्बास

क) छे

ड) किती

- १३) 'अधोगती' या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द लिहा.
- १४) 'संशोधक' या शब्दाचे लिंग बदला.
 अ) शास्त्रज्ञ   ब) स्त्री संशोधक   क) संशोधिका   ड) संशोधक
- १५) 'प्रशंसा' या शब्दाच्या समानार्थी अर्थाचा योग्य शब्द निवडा.
 अ) निंदा   ब) अपमान   क) कौतुक   ड) फजिती
- १६) 'तपास' या शब्दाचा समानार्थी शब्द ओळखा व लिहा.
 अ) शोध   ब) चोरी   क) चौकशी   ड) पर्याय 'अ' व 'क' बरोबर
- १७) 'डोंगर' या शब्दाचे लिंग ओळखा व लिहा.
 अ) पुल्लिंग   ब) स्त्रीलिंग   क) नपुंसकलिंग
- १८) 'फुकट' या शब्दाचा समानार्थी शब्द ओळखा व लिहा.
 अ) विकत   ब) खरेदी   क) मोफत   ड) उधार
- १९) खालीलपैकी भिन्नलिंगी शब्दाचा पर्याय कोणता ?
 अ) टेबल   ब) फळा   क) पुस्तक   ड) खडू
- २०) 'जंगल' या शब्दाचे लिंग ओळखा व लिहा.
 अ) पुल्लिंग   ब) स्त्रीलिंग   क) नपुंसकलिंग
- २१) खालील विरुद्धार्थी शब्दाची योग्य जोडी कोणती?
 अ) अमाप x खूप   ब) आस x इच्छा   क) भास x आभास   ड) अलिप्त x वेगळे
- २२) 'भाजीपाला' या शब्दाचा समास ओळखा.
 अ) इतरेतर द्वंद्व समास   ब) अव्ययीभाव समास
 क) समाहार द्वंद्व समास   ड) वैकल्पिक द्वंद्व समास
- २३) खालीलपैकी गटात न बसणारा शब्द कोणता?
 अ) कोलाहल   ब) गोंगाट   क) शांतता   ड) गोंधळ
- २४) ज्या समासाचा विग्रह करताना 'किंवा', 'अथवा' 'वा' या उभयान्वयी अव्ययांचा वापर केला जातो त्यास _____ म्हणतात.
 अ) अव्ययीभाव समास   ब) वैकल्पिक द्वंद्व समास
 क) इतरेतर द्वंद्व समास   ड) द्विगू समास
- २५) खालील विरुद्धार्थी शब्दाची योग्य जोडी कोणती?
 अ) भव्य x विशाल   ब) दुःख x हर्ष   क) हजर x उपस्थित   ड) शंका x संशय
- २६) 'घरोघरी' या शब्दाचा समास ओळखा.
 अ) द्विगू समास   ब) अव्ययीभाव समास   क) द्वंद्व समास   ड) इतरेतर द्वंद्व समास

विभाग 'क' - पाठ्यपुस्तक आधारित

प्रश्न ४) अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- १) लेखकाचा कोणता पहिलाच जाहीर कार्यक्रम आहे ?
- २) विंग्जेजांची विलायती भुताटकी कोणती आहे ?
- ३) पहिली आगगाडी मुंबईहून किती वाजता निघाली ?
- ४) लेखकाला कशाचा राग आला होता ?
- ५) शिरीष कार्यक्रमात कोणते वाद्य वाजवत होता ?
- ६) ठाण्याचा आसामी मुंबईला किती तासात येऊ-जाऊ लागला ?
- ७) मुंबई प्रांतात रेल्वे असावी असा उठाव मुंबईला प्रथम कोणी केला ?

८) शिरीषने कोणत्या रागातील गत् वाजवून दाखवली ?

९) इनामे बंद का झाली ?

१०) वादन विद्यालयाच्या शिक्षकांचे नाव काय होते ?

आ) खालील वाक्यातील रिकाम्या जागी योग्य पर्याय शोधून वाक्य पुन्हा लिहा.

१) _____ कडकडाटाने मी भानावर आलो.

अ) टाळ्यांच्या

ब) वाद्यांच्या

क) आवाजाच्या

ड) किंचाळीच्या

२) आजच्या कार्यक्रमाची सुरुवात शिरीष भागवत याच्या _____ होईल.

अ) वीणावादनाने

ब) तबलावादनाने

क) तंतुवादनाने

ड) फिडलवादनाने

३) _____ काम चालले असतानाच मुंबई-पुण्याचा रेल्वे प्रवास ज्यारीने चालू झाला.

अ) मेळघाटाचे

ब) कशेडी घाटाचे

क) बोरघाटाचे

ड) फोंडाघाटाचे

४) एक अक्षर न बोलता नाना _____ बसले.

अ) खुर्चीवर

ब) टेबलावर

क) आरामखुर्चीवर

ड) बिछान्यावर

५) रेल्वेकडे लोकांना आकर्षित करण्यासाठी _____ ठेवले.

अ) तिकीट

ब) इनाम

क) प्रलोभन

ड) बक्षीस

६) भारतातील सर्वात पहिली रेल्वे _____ येथून सुटली.

अ) ठाणे

ब) मुंबई

क) कर्जत

ड) पुणे

७) कलेच्या प्रांतातील हा नवखा _____ आहे.

अ) प्रवासी

ब) मुसफिर

क) यात्री

ड) सहप्रवासी

८) दहा डब्यांची _____ खुशाल चालली आहे.

अ) माळ

ब) माळका

क) मालिका

ड) शंखला

९) मुंबईला नव्या इमारती आणि _____ बांधताहेत.

अ) बांध

ब) धरण

क) पूल

ड) रस्ते

१०) सगळा काफिल्ला _____ आला.

अ) देवगिरीला

ब) खोपवलीला

क) सोनखडीला

ड) राजगीरीला

११) माझे नाना एके काळी उत्कृष्ट _____ होते.

अ) नाटककार

ब) लेखक

क) गवई

ड) नृत्यकार

इ) खालील प्रश्नांची ४० ते ५० शब्दांत उत्तरे लिहा.

१) शिरीषची भूमिका तुम्हाला कोणता संदेश देते, ते तुमच्या शब्दांत लिहा.

२) तुमच्या मते रेल्वे प्रवासाचे असलेले फायदे व तोटे सविस्तर लिहा.

३) रेल्वेचा प्रवास धोक्याचा नाही हे पटवण्यासाठी रेल्वे कारभाऱ्यांना खूप आटापिटा क करावा लागला ?

४) शिरीष मधील तुम्हाला समजलेली गुणवैशिष्ट्ये सोदाहरण स्पष्ट करा.

५) तुम्ही शिरीषच्या जागी असतात तर काय केले असते ते थोडक्यात लिहा.

६) इंग्रजांनी देऊ केलेली मुंबई- ठाणे रेल्वे प्रवासाची इनामे काही दिवसांनी का बंद करण्यात आली ?

ई) कंसात दिलेल्या वाक्यप्रचारांचा योग्य त्याठिकाणी वापर करून वाक्य पुन्हा लिहा.

(खूप प्रयत्न करणे, नाराज होणे, अंगाचा खूप राग येणे, प्रशंसा करणे, लक्षपूर्वक ऐकणे)

१) निबंधस्पर्धेत जिल्ह्यात प्रथम क्रमांक आलेल्या राजेशचे शिक्षकांनी वर्गात कौतुक केले.

२) वर्गातील विद्यार्थ्यांनी शिक्षकांचे बोलणे जिवाचे कान करून ऐकले पाहिजे.

३) नादुरुस्त लॅपटॉप दुरुस्त करण्यासाठी गणेशने खूप खटाटोप केला.

४) सहलीला जायला न मिळाल्याने नंदिनीचा चेहरा उतरला होता.

५) सुमन खोटे बोलत आहे, हे पाहून आईच्या अंगाचा तिळपापड झाला.

प्रश्न ६) अ) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- १) जीवाला कोणती आस लागली आहे ?
- २) संत तुकाराम रात्रंदिवस कोणाच्या भेटीची वाट पाहत आहेत ?
- ३) वारकरी संप्रदायाचा पाया कोणी रचला ?
- ४) व्यायामामुळे शरीरातील रक्तव्यवस्था कशी होते ?
- ५) वारकरी संप्रदायावर कोणाची कृपा झाली आहे असे अभंगात म्हटले आहे ?
- ६) व्यायामामुळे काय दूर होते ?
- ७) चकोराचे जीवन कोण आहे ?
- ८) संत बहिणाबाईंनी भजन कसे करण्यास सांगितले आहे ?
- ९) वारकरी संप्रदायाचा किंकर कोणास म्हटले आहे ?
- १०) व्यायामामुळे माणसाचे आयुष्य कसे होते ?

आ) खालील वाक्यातील रिकाम्या जागी योग्य पर्याय शोधून वाक्य पुन्हा लिहा.

- १) नामा तयाचा _____ । तेणे रचिले आवार ॥
अ) दास   ब) किंकर   क) सेवक   ड) खांब
- २) व्यायाम आरोग्यदायी _____ । हे ध्यानी ठेवावे सूत्र
अ) सखा   ब) सोबती   क) मित्र   ड) सवंगडी
- ३) तैसे माझे _____ वाट पाहे ॥
अ) जीवा   ब) उरि   क) मन   ड) श्रीमुख
- ४) तुका म्हणे मज लागलीसे _____ ।
अ) तहान   ब) झोप   क) भूक   ड) सुख
- ५) तुका झालासे _____ भजन करा सावकाश ॥
अ) शिखर   ब) माथा   क) कळस   ड) गाभा
- ६) जनार्दन एकनाथ _____ दिधला भागवत ॥
अ) खांब   ब) आधार   क) आवार   ड) ध्वजा

इ) खालील काव्यपंक्तीचे संदर्भासह स्पष्टीकरण लिहा.

- १) संतकृपा झाली । इमारत फळा आली ॥
- २) व्यायामे जडत्व जाई दूरी । व्यायामे अंगी राहे तरतरी ॥
- ३) तुका झालासे कळस । भजन करा सावकाश

विभाग 'ड' - लेखन

प्रश्न ७) अ) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर सुमारे १२५-१५० शब्दांत निबंध लिहा.

१) माझे पहिले भाषण

प्रस्तावना ----- दोन तुकड्यांमध्ये चढाओढ ----- निराशेवर मात ----- उत्तम तयारी -----
यशस्वी वक्तृत्व ----- सर्वांकडून कौतुक ----- समारोप

२) मी फुलवलेली बाग

लागवड करताना मिळालेला आनंद ----- कुटुंबियांचे सहकार्य ----- सेंद्रिय खताचा वापर
फुलझाडांची लागवड -----भाजीपाला लागवड

३) अकस्मात पडलेला पाऊस

पावसापूर्वीचे वातावरण ----- प्रत्यक्ष पावसाचा, निसर्गाचा अनुभव ----- तुमच्यावर झालेला
परिणाम ----- अविस्मरणीय अनुभव

आ) खालील विषयावर पत्र लिहा. (लिफाफा आवश्यक)

- १) अमित घोरपडे, साठे विद्यालय, हडपसर येथून विद्यार्थी प्रतिनिधी या नात्याने सुबोध पुस्तकालय, शनिवार पेठ, पुणे यांना शालेय ग्रंथालयासाठी पुस्तकांची मागणी करणारे पत्र लिहा.
- २) तुम्ही राजेश शिंदे , ममता निवास, चांदणी चौक, नाशिक या भागातील रहिवाशी असून तुमच्या भागात दूषित पाणीपुरवठा होत असल्याची तक्रार करणारे पत्र पाणीपुरवठा विभागास लिहा.

SECTION A
(Multiple Choice Questions)

1. In the questions given below, there are two Statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Read the Statements and Choose the correct option.

Assertion(A): Industrialisation brought men, women and children to factories.
Reason (R): Working hours were often long and wages were poor.

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A).
- (C) (A) is correct but (R) is wrong.
- (D) (A) is wrong but (R) is correct.

2. In any society, people are bound to have difference of opinions and interests. Which is a better way of dealing with these conflicts?

- (a) By brutal power exercised by the government
- (b) By allowing one group to dictate terms to others
- (c) By providing equal opportunities to all
- (d) By opting for a strong leader who should have all the powers.

3.. The concept of White Revolution is associated with

- (a) food crops (b) milk (c)cotton (d) pesticides

4. Who is a person who puts together land, labour and capital?

- (a) Moneylender (b) Entrepreneur (c) Zamindar (d) Manager

5. A farmer who works on a piece of 1 hectare of land is treated as

- (a) Medium farmer (b) small farmer (c) large farmer (d) none of the above

6. Scope of farming activity is limited in Palampur due to

- (a) Fixed amount of land (b) lack of irrigation (c) lack of labour (d) none of the above

7. In the questions given below, there are two Statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Read the Statements and Choose the correct option.

Assertion(A): The Himalayas represent the loftiest and one of the most rugged mountains barrier of the world.

Reason (R): The Himalayas are most recent landforms.

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A).
- (C) (A) is correct but (R) is wrong.
- (D) (A) is wrong but (R) is correct

8. Working capital stands for

- (a) Tools, machines and buildings (b) raw materials and money in hand (c) total share capital
- (d) fixed deposits in financial institutions

9. Storming of the Bastille

- (a) 14th July, 1789 (b) 14th July, 1798 (c) 14th June, 1789 (d) 14th June, 1798

10. The Bastille symbolised

- (a) Benevolence of the king (b) despotic power of the king
- (c) armed might of France (d) Prestige and power

11. 18th century French society was divided into
 (a) Castes (b) four Estates (c) three Estates (d) two Estates
12. Which of the following constituted the privileged class?
 (a) Clergy and peasants (b) Peasants and nobility
 (c) First and Third Estate (d) Clergy and nobility
13. The most important of the privileges enjoyed by the clergy and nobility
 (a) Right to collect dues (b) ownership of land
 (c) Participate in wars (d) Exemption from taxes to the state
14. According to the 'Theory of Plate Tectonics,' what have been the effects of the movement of the plates?
 (a) Change in position and size of continents.
 (b) Formation of ocean basins.
 (c) Evolution of the present landforms and relief of India.
 (d) All of the above.
15. A landmass bounded by sea on three sides is referred to as
 (a) Coast (b) Island (c) Peninsula (d) None of the above
16. Which of the following divisions of India has the oldest landmass?
 (a) The Himalayas (b) The Northern Plains
 (c) The Peninsular Plateau (d) The Indian Desert

Section B
(Very Short Answer Type Questions)

17. . . Democracy is all about political competition and powerplay. There is no scope for morality'. Justify the statement by giving arguments against democracy.
18. Why is educated unemployed a peculiar problem of India?
19. Can you suggest some measures in the education system to mitigate the problem of the educated unemployed?
20. What can be done by the government to start more non-farm activities in the villages to improve the farmers' conditions?

Section C
(Short Answer Type Questions)

21. In what ways was the working population in Russia different from other countries in Europe, before 1917?
22. Differentiate between Western Ghats and Eastern Ghats
23. Distinguish between Bhangar and Khadar.

Section D
(Long Answer Type Questions)

24. Describe the legacy of the French Revolution for the peoples of the world during the nineteenth and the twentieth centuries.
25. Explain the Rise of Napoleon Bonaparte.
26. In which field do you think India can build the maximum employment opportunity? Why?
27. Why are women employed in low paid work?
28. How does democracy improve the quality of decision making?
29. What would have happened if India was not a democracy? Could we have stayed together as a single nation?
30. Write three arguments in favour of democracy.

Section E
(Case Based Questions)

31. Read the source given below and answer the questions that follow:

On the morning of 14 July 1789, the city of Paris was in a state of alarm. The king had commanded troops to move into the city. Rumours spread that he would soon order the army to open fire upon the citizens. Some 7,000 men and women gathered in front of the town hall and decided to form a peoples' militia. They broke into a number of government buildings in search of arms. Finally, a group of several hundred people marched towards the eastern part of the city and stormed the fortress-prison, the Bastille, where they hoped to find hoarded ammunition. In the armed fight that followed, the commander of the Bastille was killed and the prisoners released – though there were only seven of them. Yet the Bastille was hated by all because it stood for the despotic power of the king. The fortress was demolished and its stone fragments were sold in the markets to all those who wished to keep a souvenir of its destruction. The days that followed saw more rioting both in Paris and the countryside. Most people were protesting against the high price of bread. Much later, when historians looked back upon this time, they saw it as the beginning of a chain of events that ultimately led to the execution of the king in France, though most people at the time did not anticipate this outcome.

Answer the following MCQs by choosing the most appropriate option:

On 14th July, 1789 the people of the _____ estate attacked the Bastille prison and freed all the prisoners signalling the start of the _____.

1. first, civil war
2. fourth, Russian war
3. second, movement
4. third, revolution

Which of the following statement is incorrect?

1. The Bastille was the fortress-prison.
2. The Bastille stood for the democratic power of the king.
3. On the morning of 14 July 1789, the people of Paris stormed Bastille
4. All are correct

In the question given below, there are two statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Read the statements and chose the correct option:

Assertion (A): The people of France storm the Bastille.

Reason (R): They were hopeful to find King Louis XIV and commander of the Bastille there.

1. Both A and R are correct and R is the correct explanation of A.
2. Both A and R are correct but R is not the correct explanation of A.
3. A is correct but R is wrong.
4. Both A and R are wrong.

What was the immediate cause of rioting in Paris?

1. Atrocities by the commander
2. The high price of bread
3. The killing of women and children
4. All of these

32. Read the extracts and answer the question that follows:

The Himalayas, geologically young and structurally fold mountains stretch over the Himalayas northern borders of India. These mountain ranges run in a west-east direction from the Indus to the Brahmaputra. The Himalayas represent the loftiest and one of the most rugged mountain barriers of the world. They form an arc, which covers a distance of about 2,400 Km. Their width varies from 400 Km in Kashmir to 150 Km in Arunachal Pradesh. The altitudinal variations are greater in the eastern half than those in the western half. The Himalaya consists of three parallel ranges in its longitudinal extent. A number of valleys lie between these ranges. The northern most range is known as the Great or Inner Himalayas. It is the most continuous range consisting of the loftiest peaks with an average height of 6,000 metres. It contains all the prominent Himalayan peaks.

The folds of Great Himalayas are asymmetrical in nature. The core of this part of Himalayas is composed of granite. It is perennially snow bound, and a number of glaciers descend from this range.

Questions:

1. The Great or Inner Himalayas is also known as?
2. Give two features of the folds of Great Himalayas.
3. Give two features of the Inner Himalayas.

33. Read the source given below and answer the questions that follow:

In Pakistan, General Pervez Musharraf led a military coup in October 1999. He overthrew a democratically elected government and declared himself the 'Chief Executive' of the country. Later he changed his designation to President and in 2002 held a referendum in the country that granted him a five-year extension. Pakistani media, human rights organisations and democracy activists said that the referendum was based on malpractices and fraud. In August 2002 he issued a 'Legal Framework Order' that amended the Constitution of Pakistan. According to this Order, the President can dismiss the national and provincial assemblies. The work of the civilian cabinet is supervised by a National Security Council which is dominated by military officers. After passing this law, elections were held to the national and provincial assemblies. So Pakistan has had elections, elected representatives have some powers. But the final power rested with military officers and General Musharraf himself. Clearly, there are many reasons why Pakistan under General Musharraf should not be called a democracy. People may have elected their representatives to the national and provincial assemblies but those elected representatives were not really the rulers. They cannot take the final decisions. The power to take final decision rested with army officials and with General Musharraf, and none of them were elected by the people. This happens in many dictatorships and monarchies. They formally have an elected parliament and government but the real power is with those who are not elected. In a few countries, the real power was with some external powers and not with locally elected representatives. This cannot be called people's rule.

Answer the following MCQs by choosing the most appropriate option:

A) What is the meaning of Referendum?

1. Direct vote in which the entire electorate is asked to either accept or reject a particular proposal
2. A form of government in which the rulers are elected by the people
3. A system where the majority or elected representatives are allowed to take decisions on behalf of all the people
4. All of these

B) In the question given below, there are two statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Read the statements and choose the correct option:

Assertion (A): Pakistan not considered a democratic country even after having elections

Reason (R): Despite elections to the national and provincial assemblies, the final powers rested with General Musharraf and military officers.

1. Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
2. Both A and R are true but R is not the correct explanation of A.
3. A is correct but R is wrong.
4. A is wrong but R is correct.

C) After the passage of the _____, elections were held to the national and state assemblies.

1. Military rule
2. Referendum
3. Legal Framework Order
4. Both (b) and (c)

D) Does the given source explain the significance of which feature of democracy?

1. Democracy must be based on a free and fair election
2. In a democracy, the final decision-making power must rest with those elected by the people
3. In a democracy, each adult citizen must have one vote
4. Democratic government rules within limits set by constitutional law and citizens' rights

Section F

(Map Skilled Based/ Picture based Questions)

34. Locate and label the following items on the given map

- i) Nanda Devi peak
- ii) Aravali range
- iii) Mount Everest
- iv) Kanchanjunga
- v) state which shares its boundaries with China, Nepal and Bhutan.
- vi) 2 state which shares its boundaries with both China and Pakistan.
- vii) 3 state having common land and sea boundary with Pakistan.
- viii) 4 An Indian state that shares its boundary with Bangladesh and Myanmar.
- ix) 5 Smallest among the States sharing border with Pakistan.

Vistara world school

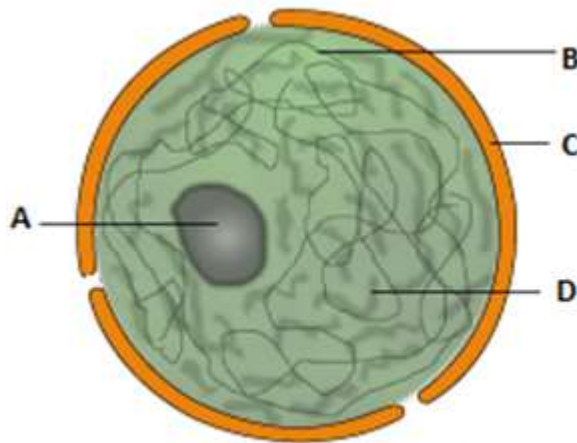
Grade IX

Biology worksheet

Section A(1m)

A. Multiple choice questions.

1. The largest cell in the human body is -
(a)Nerve cell
(b) Muscle cell
(c)Liver cell
(d)Kidney cell
2. The nucleus controls all the activities of the cell and acts as a site of DNA material and protein synthesis. It is composed of some components which all together give the nucleus its functionality. Here is shown a figure of nucleus with some of its components labeled as A, B, C and D. can you name these components correctly?

Structure of Nucleus

- (a) A – Nucleolus; B – Chromatin; C – Nuclear membrane; D – Nucleoplasm
(b) A – Nucleolus; B – Chromatin; C – Nuclear membrane; D – Nucleoplasm
(c) A – Nucleolus; B – Chromatin; C – Nuclear membrane; D – Nucleoplasm
(d) A – Nucleolus; B – Chromatin; C – Nuclear membrane; D – Nuclear wall
3. Which of the following cellular part possess a double membrane?
(a)Nucleus
(b) Chloroplast
(c)Mitochondrion
(d)All of the above
4. Which of the following is not a function of the vacuole in plants?
(a) They store toxic metabolic wastes
(b) They help with the process of cell division
(c) They help to maintain turgidity
(d) They provide structural support
5. Name the person who first coined the term 'Cell'.
6. The word cell was derived from a Greek word _____ which means small room.

Section B(2m)

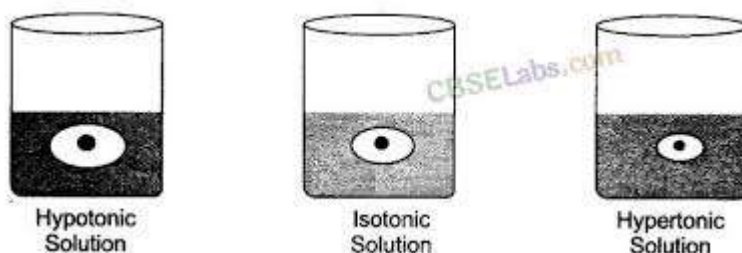
1. What are the chromosomes made up of?
2. Match the following.

Column A	Column B
(p) Control room of the cell	(i) Lysosome
(q) Suicidal bag	(ii) Nucleus
(r) Power house of the cell	(iii) Endoplasmic reticulum
(s) Transporting channels of the cell	(iv) Mitochondria

3. What are multicellular organisms ? Give an example.
4. What is membrane biogenesis?
5. What is plasma membrane made up of?
6. What is the energy currency of the cell?

Section C(3m)

1. State the difference between smooth endoplasmic reticulum and rough endoplasmic reticulum.
2. When we put raisins in water, what will happen according to the given solutions?

3. Explain the structure and function of Golgi bodies.
4. Make a comparison and write down two ways in which prokaryotic cells are different from eukaryotic cells.
5. Discuss the contribution of the following scientists to the field of biology:
  - (a) Robert Hooke
  - (b) Robert Brown
  - (c) Leeuwenhoek
  - (d) Rudolf Virchow
  - (e) Watson and Crick

Section D(5m)

1. Sachin's mother wanted to use some eggs for incubation. Sachin helped his mother in separating rotten and spoilt eggs from the good ones. He took a bucket of water to separate them.

- (a) How can one separate the rotten eggs from the good ones using water?
- (b) What is the shell of egg made up of?
- (c) What value of Sachin is seen in this act?

OR

Vasu was helping his mother in laying the table when they had some guest for dinner. Vasu was about to sprinkle salt on salad for dressing. His mother stopped him from doing so and told him that it is too early to sprinkle salt on the salad, he should do so only when they are seated for having the dinner.

- (a) What would happen if salt is sprinkled on the salad?
- (b) Which property of cells is seen in adding salt to it? Explain the process.
- (c) What value of Vasu is seen as person?